

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU REGLEMENTARE
ÎN COMUNICAȚII ELECTRONICE
ȘI TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI

RAPORT ANUAL DE ACTIVITATE 2022

WWW.ANRCETI.MD

CUPRINS

Misiunea și realizările ANRCETI în anul 2022	1
1. Dezvoltarea cadrului de reglementare	2
<i>1.1 Reglementarea activităților din domeniul comunicațiilor electronice</i>	2
<i>1.2 Reglementarea activităților din domeniul comunicațiilor poștale</i>	4
2. Prestarea serviciilor publice de către ANRCETI	5
<i>2.1 Funcționarea Ghîșeului unic</i>	5
<i>2.2 Autorizarea generală în domeniul comunicațiilor electronice</i>	6
<i>2.3 Autorizarea generală în domeniul comunicațiilor poștale</i>	6
<i>2.4 Licențierea utilizării resurselor de numerotare în scopul furnizării rețelelor și serviciilor de comunicații electronice</i>	7
<i>2.5 Licențierea utilizării canalelor/frecvențelor radio în scopul furnizării rețelelor și serviciilor de comunicații electronice</i>	7
<i>2.6 Eliberarea permiselor tehnice pentru stațiile de radiocomunicații</i>	8
<i>2.7 Certificarea radioamatorilor</i>	8
3. Monitorizare și Control	8
<i>3.1 Asigurarea aplicării Legii privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice nr. 28/2016</i>	8
<i>3.2 Verificarea îndeplinirii obligațiilor impuse furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele relevante</i>	11
3.3 Monitorizarea utilizării resurselor de numerotare	12

CUPRINS

3.4 Monitorizarea evoluției portabilității numerelor de telefon	15
3.5 Controlul respectării legislației și reglementărilor din domeniul comunicațiilor electronice și comunicațiilor poștale	18
3.6 Constatarea și examinarea contravențiilor	18
4. Asigurarea protecției drepturilor utilizatorilor finali	19
4.1 Examinarea și soluționarea petițiilor	19
4.2 Linia telefonică instituțională	22
4.3 Actualizarea Hărții de acoperire cu servicii de comunicații mobile și Comparatorul de oferte	22
5. Comunicare și cooperare internațională	23
5.1 Transparența procesului decizional	23
5.2 Comunicarea cu mass-media	24
5.3 Cooperare internațională	24
6. Resurse umane	27
7. Prioritățile ANRCETI pentru anul 2023	28

MISIUNEA ȘI REALIZĂRILE ANRCETI ÎN ANUL 2022

Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) este autoritatea publică care reglementează activitatea în domeniul comunicațiilor electronice și poștale, a accesului pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice. Prin acțiunile sale, ANRCETI: asigură implementarea strategiilor de dezvoltare a sectoarelor menționate; supraveghează respectarea legislației în domeniile de competență; protejează și promovează interesele legitime ale utilizatorilor; asigură condițiile necesare pentru desfășurarea de către agenții economici a activităților respective; promovează concurența în furnizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice și poștale, încurajând investițiile în infrastructura de comunicații etc.

Având în vedere rolul ANRCETI în promovarea și protejarea interesului utilizatorului, în domeniul comunicațiilor electronice, în comun cu Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații din România (ANCOM), au sprijinit semnarea la 11 februarie 2022 a Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind reducerea tarifelor de furnizare a serviciilor de roaming internațional și a celor de apeluri internaționale între cele două state. Eforturile autorităților de reglementare au fost concentrate pe acordarea asistenței tehnice și expertizei necesare la negocierea acestui acord, dar și pe monitorizarea implementării acestuia de către furnizorii de rețele și servicii de comunicații mobile din ambele state. Scopul final al acestui acord urmărește ca cetățenii din cele două state să comunice, fără grija facturilor mari, la tarife cât mai apropiate de cele naționale, atât pentru serviciile de roaming, cât și pentru apelurile internaționale ordinare între Republica Moldova și România.

În scopul reducerii tarifelor pentru serviciile de portare a numerelor, ANRCETI a ajustat cadrul de reglementare privind implementarea și realizarea portabilității numerelor telefonice. Potrivit modificărilor operate, începând cu 01.07.2022 tarifele pentru serviciile de portare a numerelor aplicate furnizorilor, de către Administratorul BDC, (NP"BASE") au fost reduse de circa 10 ori. Reducerea tarifelor respective va impulsiona sporirea investițiilor, dar și va asigura concurența în domeniul comunicațiilor electronice, în beneficiul utilizatorilor finali.

Ținând cont de obligațiile asumate de Republica Moldova în cadrul Conferinței Regionale de Radiocomunicații Geneva 2006 (RRC-06), privind sistarea transmisiunilor analogice convenționale și implementarea televiziunii digitale terestre, precum și interesul major manifestat de societate pentru creșterea gradului de satisfacere a cerințelor consumatorilor, în anul 2022 ANRCETI a elaborat și aprobat setul de acte necesar pentru organizarea și desfășurarea concursului privind eliberarea licențelor de utilizare a canalelor, pentru furnizarea rețelelor publice cu acoperire regională în sistem digital terestru de televiziune. În rezultatul desfășurării acestui concurs, ANRCETI a eliberat 7 licențe pentru crearea și furnizarea multiplexelor regionale: Mux R17 (zona de alocare Cimișlia), Mux R1 (Bălți), Mux R3 (Cahul, Comrat), Mux R5 (Căușeni), Mux R7 (Chișinău), Mux R10 (Edineț) și Mux R11 (Florești).

Întrucât ANRCETI este autoritatea care reglementează și piața serviciilor poștale, în anul de referință, a aprobat în premieră, tarifele pentru utilizarea rețelei poștale publice a Î.S. "Poșta Moldovei". În rezultatul aprobării documentului respectiv au fost create premise pentru dezvoltarea

concretenței în sectorul comunicațiilor poștale, prin stabilirea tarifelor orientate la costuri pentru accesul altor furnizori de comunicații poștale la rețeaua poștală publică a Î.S. "Poșta Moldovei".

Prin urmare, furnizorii de comunicații poștale, care nu au o rețea dezvoltată la nivel național, vor avea posibilitatea de colectare sau distribuire a trimiterilor poștale prin intermediul rețelei poștale publice a Î.S. "Poșta Moldovei" în special din/în zonele rurale, unde doar Î.S. "Poșta Moldovei" dispune de oficii poștale, selectând doar elementele de rețea necesare pentru furnizarea serviciilor proprii de comunicații poștale la prețuri orientate la costuri, astfel evitând costuri suplimentare, iar utilizatorii având posibilitatea de a alege furnizorul de comunicații poștale.

Totodată, prin stabilirea tarifelor pentru serviciile poștale din sfera serviciului poștal universal furnizate de către Î.S. "Poșta Moldovei", care au fost orientate la costurile de furnizare ale acestora, va asigura viabilitatea rețelei Î.S. „Poșta Moldovei” și va contribui la furnizarea unor servicii mai calitative, conform standardelor de calitate prevăzute de actele normative în vigoare.

1. DEZVOLTAREA CADRULUI DE REGLEMENTARE

Prin reglementările sale, ANRCETI acționează în special pe următoarele direcții:

- a) instituirea măsurilor necesare pentru ca utilizatorii, inclusiv cei cu dezabilități sau nevoi speciale, să beneficieze de posibilitatea de a alege servicii, prețuri și calitate;
- b) prevenirea acțiunilor ce au ca obiect sau pot avea ca efect distorsionarea sau restrângerea concurenței în domeniul comunicațiilor electronice;
- c) încurajarea investițiilor eficiente în infrastructură și promovarea inovației;
- d) susținerea utilizării eficiente și asigurarea managementului rațional al resurselor limitate.

1.1 Reglementarea activităților din domeniul comunicațiilor electronice

În procesul de elaborare a actelor de reglementare, ANRCETI se axează pe trei obiective de bază:

- crearea condițiilor optime necesare pentru dezvoltarea concurenței durabile pe piața rețelelor și serviciilor accesibile publicului de comunicații electronice,
- stimularea investițiilor în dezvoltarea rețelelor de comunicații electronice,
- promovarea drepturilor și intereselor legitime ale utilizatorilor finali.

Astfel, pe parcursul anului 2022, ANRCETI a elaborat și aprobat următoarele acte de reglementare:

- 1) Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 05 din 31.03.2022 cu privire la modificarea Hotărârii Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 126 din 02.06.2009 cu privire la stabilirea categoriilor de frecvențe radio și echipamente radio a căror utilizare este permisă fără obținerea unei licențe sau a permisului tehnic.
- 2) Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 06 din 31.03.2022 cu privire la modificarea Hotărârii Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 54/2017 cu privire la regimul de autorizare generală și licențiere din domeniul comunicațiilor electronice.
- 3) Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 07 din 31.03.2022 privind modificarea Hotărârii Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 08/2013 privind aprobarea Condițiilor tehnice și comerciale pentru implementarea portabilității numerelor în Republica Moldova.
- 4) Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 34 din 24.06.2022 pentru modificarea Regulamentului privind portabilitatea numerelor, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 34/2011.

5) Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 35 din 24.06.2022 pentru modificarea unor acte de reglementare ale ANRCETI, precum:

- Condițiile tehnice și comerciale pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor în Republica Moldova, aprobate prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 8/2013;
- Actul adițional la acordul - general-tip de organizare, operare, administrare și întreținere a bazei de date centralizate pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor în Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 16 din 09.04.2013;
- Actul adițional nr. 3 la Acordul de organizare, operare, administrare și întreținere a bazei de date centralizate din 12 septembrie 2012.

6) Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 36 din 08.07.2022 privind aprobarea Condițiilor speciale tip de licență pentru utilizarea frecvențelor/canalelor radio din benzile de frecvențe 10,7-12,75 GHz și 14,0-14,5 GHz în scopul furnizării rețelelor și serviciilor de comunicații prin intermediul unor rețele de stații de comunicații prin satelit NGSO, destinate transmisiilor de date.

7) Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 37 din 08.07.2022 pentru modificarea Hotărârii Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 126 din 02 iunie 2009 cu privire la stabilirea categoriilor de frecvențe radio și echipamente radio a căror utilizare este permisă fără obținerea unei licențe sau a permisului tehnic.

8) Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 38 din 09.08.2022 privind aprobarea Condițiilor speciale tip de licență pentru utilizarea frecvențelor/canalelor radio

din banda de frecvențe [470-694 MHz] în scopul furnizării rețelelor publice cu acoperire regională și serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului în sistem digital terestru de televiziune în Republica Moldova.

9) Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 39 din 09.08.2022 privind aprobarea Procedurii de organizare și desfășurare a concursului pentru eliberarea licențelor de utilizare a frecvențelor/canalelor radio în scopul furnizării rețelelor publice și serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului în sistem digital terestru de televiziune în Republica Moldova.

10) Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 40 din 09.08.2022 privind aprobarea Caietului de sarcini al concursului pentru eliberarea licențelor de utilizare a frecvențelor/canalelor radio din banda de frecvențe [470-694 MHz] în scopul furnizării rețelelor publice cu acoperire regională și serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului în sistem digital terestru de televiziune în Republica Moldova.

11) Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 41 din 09.08.2022 pentru aprobarea Anunțului publicitar despre organizarea concursului pentru eliberarea licențelor de utilizare a frecvențelor/canalelor radio din banda de frecvențe [470-694MHz] în scopul furnizării rețelelor publice cu acoperire regională și serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului în sistem digital terestru de televiziune în Republica Moldova.

12) Decizia Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 42 din 16.09.2022 privind instituirea Comisiei de concurs pentru eliberarea licențelor de utilizare a frecvențelor/canalelor radio din banda de

frecvențe [470-694 MHz] în scopul furnizării în rețelelor publice cu acoperire regională și serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului în sistem digital terestru de televiziune în Republica Moldova.

13) Decizia Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 44 din 05.10.2022 privind desemnarea câștigătorilor concursului pentru eliberarea licențelor pentru utilizarea frecvențelor/canalelor radio din banda de frecvențe [470-694 MHz] în scopul furnizării rețelelor publice cu acoperire regională și serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului în sistem digital terestru de televiziune în Republica Moldova.

1.2 Reglementarea activităților din domeniul comunicațiilor poștale

În conformitate cu art. 4 alin. (2) lit. g) din Legea comunicațiilor poștale nr. 36/2016, ANRCETI reglementează piața serviciilor poștale, exercitând și funcția de aprobare, în mod transparent și public, a tarifelor pentru serviciile poștale din sfera serviciului poștal universal, precum și a tarifelor aplicate pentru utilizarea rețelei poștale, în conformitate cu metodologia de stabilire a tarifelor.

Ținând cont de cele menționate, în anul 2022, ANRCETI a aprobat următoarele acte de reglementare:

1) Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 02 din 24.02.2022 privind aprobarea tarifelor aplicate pentru utilizarea rețelei poștale publice a Î.S. "Poșta Moldovei". Tarifele pentru utilizarea rețelei poștale publice a Î.S. "Poșta Moldovei" au fost aprobate în premieră de către ANRCETI. În rezultatul aprobării documentului respectiv au fost create premise pentru dezvoltarea concurenței în în sectorul comunicațiilor poștale, prin stabilirea

tarifelor orientate la costuri pentru accesul altofurnizori de comunicații poștale la rețeaua poștală publică a Î.S. "Poșta Moldovei".

Totodată, furnizorii de comunicații poștale, care nu au o rețea dezvoltată la nivel național, vor avea posibilitatea de a colecta sau distribui trimiterile poștale prin intermediul rețelei poștale publice a Î.S. "Poșta Moldovei" în special din/în zonele rurale, unde doar Î.S. "Poșta Moldovei" dispune de oficii poștale, selectând doar elementele de rețea necesare pentru furnizarea serviciilor proprii de comunicații poștale la prețuri orientate la costuri, evitând costurile suplimentare. În acest fel se va dezvolta concurența în sectorul comunicațiilor poștale, în special în zonele rurale, iar utilizatorii finali vor avea dreptul de a alege furnizorul de comunicații poștale.

2) Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 32 din 22.04.2022 privind aprobarea tarifelor pentru serviciile poștale din sfera serviciului poștal universal furnizate de Î.S. "Poșta Moldovei". Tarifele respective au fost calculate în conformitate cu Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciile din sfera serviciului poștal universal, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 25 din 29.09.2016 și în baza costurilor, veniturilor și capitalului angajat, repartizate conform:

- Metodologiei de repartizare a costurilor de producție pentru servicii poștale din sfera serviciului poștal universal și din afara sferei serviciului poștal universal, aprobată prin Hotărârea ANRCETI nr. 24 din 29.09.2016;
- Metodologiei privind repartizarea costurilor, veniturilor și capitalului angajat a Î.S. "Poșta Moldovei".

Întru aplicarea art. 12 din Legea comunicațiilor

poștale nr. 36/2016, ANRCETI a aprobat Deciza privind stabilirea condițiilor de publicitarifelor speciale aplicate de Î.S. „Poșta Moldovei”, în calitate de furnizor de serviciu poștal universal.

3) Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 54 din 30.12.2022 privind modificarea Anexei 2 la Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 32 din 22.04.2022 privind aprobarea tarifelor pentru serviciile poștale din sfera serviciului poștal universal furnizate de Î.S. „Poșta Moldovei”, prin care au fost reduse tarifele prestate de Î.S. „Poșta Moldovei” pentru coletele poștale internaționale cu destinația România. Modificarea respectivă a fost determinată de semnarea, la data de 12 august 2022, a Acordului bilateral între Î.S. „Poșta Moldovei” și C.N. „Poșta Română” S.A., care prevede diminuarea, începând cu 1 octombrie 2022, a cotelor părți teritoriale achitate de părți.

2. PRESTAREA SERVICIILOR PUBLICE DE CĂTRE ANRCETI

ANRCETI prestează serviciile publice, prevăzute la pct. 144-149 din Nomenclatorul integrat al serviciilor publice administrative, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 670/2020, după cum urmează:

- 1) autorizarea generală în domeniul comunicațiilor electronice;
- 2) autorizarea generală în domeniul comunicațiilor poștale;
- 3) autorizarea desfășurării activităților de instalare, operare, gestionare, mentenanță și/sau lichidare a rețelelor de comunicații electronice la frontiera de stat;
- 4) licențierea utilizării canalelor sau frecvențelor radio;
- 5) licențierea utilizării resurselor de numerotare;
- 6) eliberarea permisului tehnic pentru utilizarea stațiilor de radiocomunicații.

Totodată, ANRCETI administrează conținutul Portalului serviciilor publice guvernamentale la

compartimentele din gestiune. În acest context, în anul 2022 ANRCETI a elaborat Fișele Serviciilor Publice în trei versiuni lingvistice (română, engleză și rusă), contribuind astfel la dezvoltarea acestei platforme unice de acces.

2.1 Funcționarea Ghișeului unic

În scopul eficientizării funcționării Ghișeului unic precum și întru aplicarea cadrului normativ relevant (Legea nr. 160/2011, în corelare cu Legea nr. 161/2011), în anul 2022, ANRCETI a elaborat următoarele acte administrative:

- 1) Instrucțiunea cu privire la funcționarea Ghișeului unic în cadrul ANRCETI, aprobată prin Ordinul directorului ANRCETI nr. 23/i din 08.11.2022.
- 2) Planul de Acțiuni la nivel de ANRCETI pentru realizarea Hotărârii Curții de Conturi nr. 14 din 26.04.2022 „Cu privire la Raportul auditului performanței”, aprobat prin Ordinul directorului ANRCETI nr. 22/i din 07.11.2022.

În acest sens, ANRCETI a revizuit cadrul normativ de reglementare în domeniile de competență, a înaintat unele propuneri de modificare a Legii nr. 160/2011, inclusiv a Nomenclatorului actelor permissive, a inclus în Programul actelor de reglementare pentru anul 2023 revizuirea Hotărârii Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 54/2017 cu privire la regimul de autorizare și licențiere în domeniul comunicațiilor electronice.

Totodată, în vederea asigurării plenitudinii registrului actelor permissive din domeniile de competență, ANRCETI a digitalizat și a inclus în SIAGEAP fișele serviciilor publice eferente actelor permissive eliberate de către instituție după cum urmează:

- Fișa autorizării generale de furnizare a rețelelor și/sau serviciilor de comunicații electronice;
- Fișa autorizării generale în domeniul comunicațiilor poștale;
- Fișa autorizării desfășurării activităților de instalare, operare, gestionare, mentenanță și/sau lichidare a rețelelor de comunicații electronice la frontiera de stat;
- Fișa licenței pentru utilizarea canalelor sau frecvențelor radio în scopul furnizării rețelelor și/sau serviciilor de comunicații electronice;
- Fișa licenței pentru utilizarea resurselor de numerotare în scopul furnizării rețelelor și/sau serviciilor de comunicații electronice;
- Fișa permisului tehnic pentru utilizarea stațiilor de radiocomunicații.

2.2 Autorizarea generală în domeniul comunicațiilor electronice

ANRCETI aplică regimul de autorizare generală a activităților din domeniul comunicațiilor electronice în conformitate cu Legea nr. 241/2007, Legea nr. 160/2011 și alte acte normative în vigoare. Regimul de autorizare generală în domeniul comunicațiilor electronice este un regim juridic care permite furnizarea rețelelor publice de comunicații electronice și serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului, fără vreo decizie sau alt act administrativ, pe un termen nelimitat.

Pe parcursul anului 2022, ANRCETI a examinat 38 de notificări depuse de către persoane juridice, toate fiind procesate prin intermediul Ghișeului unic.

Din totalul cererilor depuse:

- 9 solicitanți au manifestat intenția de a furniza rețele și servicii de comunicații electronice, fiind înscrși în Registrul public al furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice;

- 9 furnizori au notificat modificarea unor date în notificarea depusă anterior;
- 20 și-au manifestat intenția de a-și sista activitatea în domeniu.

Din cei 9 furnizori noi intrați pe piața de comunicații electronice - 6 au optat pentru furnizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice destinate publicului, iar 3 au solicitat furnizarea doar a serviciilor de comunicații electronice.

Astfel, la finele lunii decembrie 2022, Registrul public al furnizorilor cuprindea 354 de furnizori de rețele publice de comunicații electronice și servicii de comunicații electronice destinate publicului, cu 20 furnizori mai puțini față de finele anului precedent.

2.3 Autorizarea generală în domeniul comunicațiilor poștale

Activitatea de furnizare a serviciilor poștale a fost realizată de către ANRCETI, pe parcursul anului 2022, în conformitate cu regimul de autorizare generală a activităților din domeniul comunicațiilor poștale, prevăzut de Legea comunicațiilor poștale nr. 36/2016.

Regimul de autorizare generală în domeniul comunicațiilor poștale este un regim juridic care permite furnizarea serviciilor poștale fără vreo decizie sau alt act administrativ pe un termen nelimitat.

În anul 2022, ANRCETI a înregistrat 5 agenți economici noi care și-au manifestat intenția de a desfășura activități în domeniul comunicațiilor poștale, 1 (un) furnizor - a modificat notificarea depusă anterior, iar 3 furnizori au decis să-și sisteze activitatea.

Astfel, la finele lunii decembrie 2022, în Registrul public al furnizorilor de servicii poștale erau înscrși 58 de furnizori, cu 2 furnizori mai mulți față de anul trecut.

2.4 Licențierea utilizării resurselor de numerotare în scopul furnizării rețelelor și serviciilor de comunicații electronice

În anul 2022, ANRCETI a eliberat, în baza declarațiilor/cererilor depuse de către furnizorii autorizați, 25 de licențe pentru utilizarea resurselor de numerotare, în scopul furnizării rețelelor publice de comunicații electronice și serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului.

De asemenea, ANRCETI a prelungit termenul de valabilitate a 26 de licențe, a reperfectat 5 licențe deținute de către furnizori și a retras/declarat nevalabile 13 licențe de utilizare a resurselor de numerotare.

În perioada de referință, furnizorilor le-au fost atribuite 656 719 numere, dintre care:

- 1) 650 000 numere - pentru servicii furnizate la puncte mobile;
- 2) 6 300 numere - pentru servicii furnizate la puncte fixe;
- 3) 300 numere independente de locație;
- 4) 100 numere non geografice cu tarif special „Premium Rate”;
- 5) 19 numere - pentru alte categorii de servicii (coduri de acces, numere naționale scurte, etc.).

2.5 Licențierea utilizării canalelor/frecvențelor radio în scopul furnizării rețelelor și serviciilor de comunicații electronice

Agenția eliberează furnizorilor, autorizați în condițiile Legii nr. 241/2007, licențe de utilizare

a canalelor sau frecvențelor radio în scopul furnizării serviciilor de comunicații electronice, cu respectarea anumitor parametri tehnici prevăzuți de condițiile licenței.

În anul 2022, ANRCETI a eliberat, în baza cererilor depuse de furnizori, 15 licențe pentru utilizarea canalelor/frecvențelor radio și a reperfectat 2 licențe deținute de furnizori. De asemenea, a fost modificata o Anexă la licența de utilizare a canalelor radio și retrase 6 licențe.

În perioada 26.09.2022-03.10.2022, ANRCETI a organizat concursul de eliberare a licențelor pentru utilizarea frecvențelor/canalelor radio din banda de frecvențe 470-694 MHz în scopul furnizării multiplexelor cu acoperire regională și serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului în sistem digital terestru de televiziune. În rezultatul acestui concurs, Consiliul de Administrație al ANRCETI a desemnat câștigătorii pentru furnizarea rețelelor publice cu acoperire regională și serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului în sistem digital terestru de televiziune după cum urmează:

- 1) "Pro Media" S.R.L. - câștigător al concursului pentru canalul radio 43 pentru crearea multiplexului regional Mux R17, alocarea Cimișlia;
- 2) SC "Canal Regional" S.R.L. - câștigător al concursului pentru următoarele canale radio și multiplexe regionale:

- 47 /Mux R1 alocarea Bălți (zona Mândrești);
- 47 /Mux R3 alocarea Cahul - Comrat;
- 37 /Mux R5 alocarea Căușeni;
- 23 /Mux R7 alocarea Chișinău;
- 23 /Mux R10 alocarea Edineț;
- 41 /Mux R11 alocarea Florești.

În cadrul concursului au fost solicitate 7 canale radio.

Celelalte 11 canale radio nesolicitate vor fi expuse la concurs repetat, în baza eventualelor solicitări din partea furnizorilor de comunicații electronice.

2.6. Eliberarea permiselor tehnice pentru stațiile de radiocomunicații

Potrivit art. 43 din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007, ANRCETI eliberează permise tehnice pentru anumite tipuri de stații de radiocomunicații, care nu sunt supuse licențierii și/ sau regimului de autorizare generală. Acestea sunt stațiile de radiocomunicații pentru necesități individuale și corporative, din care fac parte și stațiile pentru radioamatori, rețele electrice, sisteme de pază etc., pentru transmisii ocazionale, inclusiv prin satelit, sau sunt utilizate pentru rețele de radioreleu în cadrul rețelelor de comunicații electronice, precum și alte tipuri de stații de radiocomunicații care nu cad sub incidența celor enumerate mai sus.

Pe parcursul anului 2022, ANRCETI a eliberat, la cererea solicitanților, 45 de permise tehnice pentru radioamatori (8 permise tehnice CEPT Novice, 13 permise tehnice CEPT, 24 permise tehnice care urmează a fi utilizate pe teritoriul țării) și 81 permise tehnice pentru stații de radiocomunicații.

2.7. Certificarea radioamatorilor

Potrivit art. 10 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 241/2007, ANRCETI eliberează certificate de examinare pentru serviciul de radioamator, care corespund claselor „A”, „B” și „C”:

- 1) Clasa „A” - clasa de radioamator avansat;
- 2) Clasa „B” - clasa de bază de radioamator;
- 3) Clasa „C” - clasa începătoare de radioamator.

În perioada de raport, în cadrul ANRCETI a fost organizat un examen în vederea eliberării certificatelor de radioamator, care a fost susținut de către 15 persoane. Din ele, una - a obținut certificat clasa „A”, șase persoane au obținut certificate clasa „B”, iar opt - au obținut certificate clasa „C”.

3. MONITORIZARE ȘI CONTROL

Prin acțiunile de monitorizare și control, ANRCETI identifică gradul de executare și implementare ale actelor legislative și de reglementare din domeniile de competență, de către furnizorii de servicii de comunicații electronice și poștale, depistează circumstanțele care generează inaplicabilitatea legislației în vigoare, și oferă suport informațional/consultativ în vederea prevenirii și înlăturării nerespectării prevederilor legale.

3.1. Asigurarea aplicării Legii privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice nr. 28/2016

Potrivit Legii privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice nr. 28/2016 (Legea nr. 28/2016), ANRCETI este abilitată să asigure respectarea prevederilor legale, de către titularii dreptului de proprietate și furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice, în vederea obținerii și exercitării dreptului de acces pe proprietăți și de utilizare partajată a infrastructurii fizice și/sau a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice.

ANRCETI este abilitată să soluționeze și/sau să medieze litigiile dintre furnizorii de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice, cât și cele cu persoanele care dețin sau controlează proprietățile publice sau private, inclusiv

infrastructura fizică, privind obținerea și exercitarea dreptului de acces pe proprietăți și de utilizare partajată a infrastructurii fizice și/sau asociate rețelelor publice de comunicații electronice.

Decizia ANRCETI este obligatorie pentru părțile implicate în litigiu, fiind document executoriu în conformitate cu prevederile Codului de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004.

Principala prioritate a ANRCETI, în activitatea de soluționare a litigiilor în anul 2022, a fost aceea de a rezolva amiabil (extrajudiciar) sesizările furnizorilor în privința refuzului nejustificat al deținătorilor de drepturi asupra proprietăților de a oferi acces, în special pe imobile.

În perioada de raport au fost pornite 26 de proceduri administrative, dintre care - 20 au fost inițiate în temeiul sesizărilor parvenite de la furnizorii de comunicații electronice S.A. "Moldtelecom", S.A. "Orange Moldova", S.A. "Moldcell", S.R.L. "StarNet", S.R.L. "Arax-Impex" și S.R.L."TV-Net", care au avut drept obiect neconformarea titularilor dreptului de proprietate/administrare cu prevederile Legii nr. 28/2016. Astfel, 18 proceduri administrative au fost soluționate pe cale amiabilă, 1 procedură a fost suspendată în temeiul art. 81 alin. (1) din Codul administrativ nr. 116/2018, iar în privința unei proceduri ANRCETI a emis Decizia nr. 49/2022 cu privire la stabilirea condițiilor de acces care țin loc de contract între părți. Celelalte 6 proceduri administrative au fost inițiate în baza sesizărilor din partea autorităților publice locale și administratorii asociațiilor de coproprietari în condominiu, la care ANRCETI a acordat clarificări în privința procedurii de acordare și exercitare a dreptului

de acces pe proprietăți, părțile fiind încurajate să ajungă la o înțelegere amiabilă.

În cadrul desfășurării celor 26 de proceduri administrative, ANRCETI a asigurat activitatea administrativă de soluționare a conflictelor, investigând stările de fapt în cadrul a 4 ședințe de audieri și efectuând 6 cercetări la fața locului, în scopul facilitării comunicării și eliminării neînțelegerilor apărute între părțile disputate, precum și pentru identificarea unui compromis reciproc acceptabil, în limitele Legii nr. 28/2016.

De asemenea, în scopul evaluării corecte și exacte a nivelului de implementare a Legii nr. 28/2016, ANRCETI solicită periodic de la furnizorii de comunicații electronice copiile contractelor de acces încheiate de către aceștia cu toți titularii dreptului de proprietate/administrare.

În anul 2022, ANRCETI a recepționat 76 de copii ale contractelor de acces pe proprietăți, încheiate între diferite entități publice sau private și furnizorii de comunicații electronice S.A. "Moldtelecom", "Orange Moldova" S.A., S.R.L."Sun Communications", S.A."Moldcell", S.R.L."Arax Impex" și S.R.L."StarNet". Din ele, 40 de contracte (53%) au fost semnate cu instituțiile publice, 19 contracte (25%) cu entitățile private, iar 17 contracte (22%) cu autoritățile publice locale. Numărul total al contractelor de acces, înregistrate în perioada 2017-2022, a constituit 1239 de contracte.

Evoluția încheierii contractelor de acces pe proprietăți, expediate în adresa ANRCETI, în perioada anilor 2017-2022, este reflectată în Tabelul nr.1.

Tabelul nr. 1 Numărul de contracte de acces încheiate în perioada anilor 2017-2022

Anul	Număr de contracte receptionate	Număr de contracte expirate	Număr de contracte prelungite	Număr total contracte la sfârșit de an	Număr cumulativ de contracte
2017	500	-	-	500	500
2018	304	-	-	304	804
2019	38	6	5	37	841
2020	147	31	8	124	965
2021	201	18	15	198	1163
2022	76	3	3	76	1239

Din numărul total de contracte de acces încheiate în anii 2017-2022, 593 de contracte (48%) sunt încheiate cu autoritățile publice locale, 263 de contracte (21%) cu instituțiile publice, iar 383 de contracte (31%) sunt semnate cu entitățile private.

Distribuția procentuală a contractelor de acces, încheiate de către furnizorii de comunicații electronice, arată că din volumul total de contracte

de acces, încheiate în perioada 2017-2022, cea mai mare pondere - 58,2% o constituie contractele încheiate de către S.A. "Moldtelecom", 18% constituie contractele de acces încheiate de către S.A. "Moldcell", 17% din contracte au fost încheiate de către S.A. „Orange Moldova” și S.R.L. „Sun Communications”, restul contractelor de acces fiind distribuite între ceilalți furnizori de comunicații electronice (Diagrama 1).

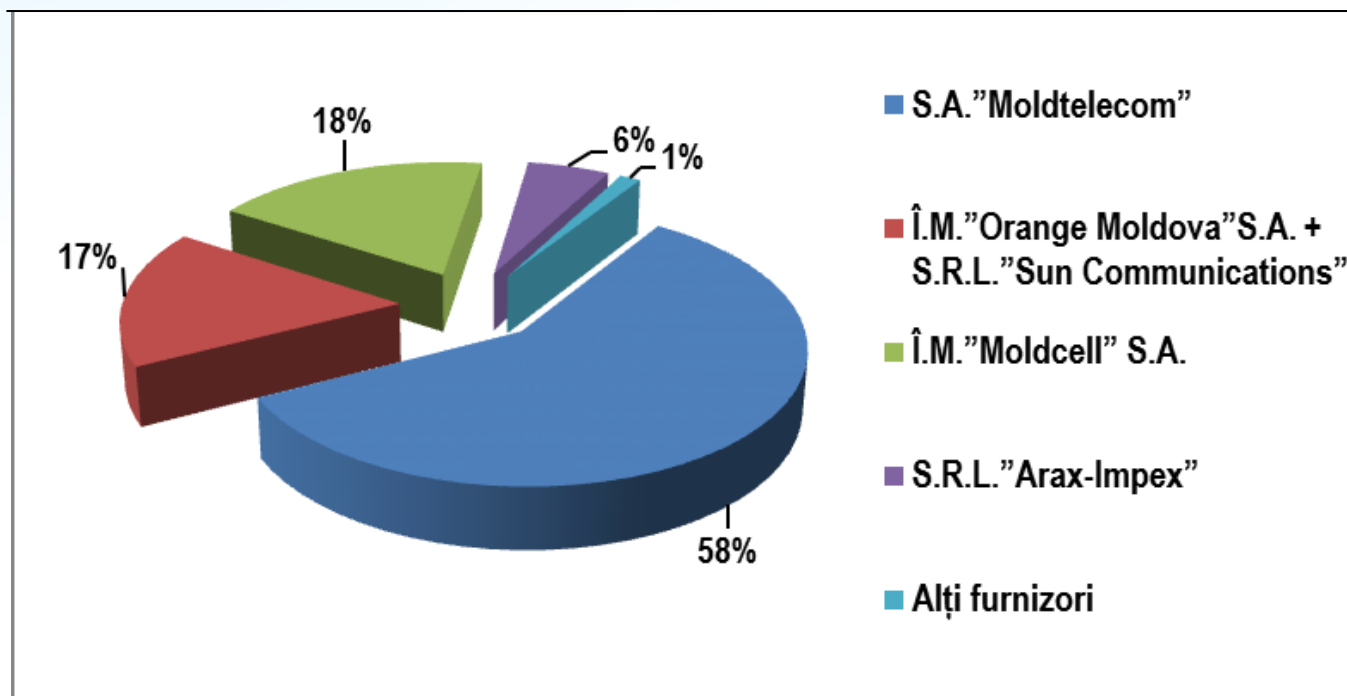

Diagrama 1. Distribuția procentuală a contractelor de acces, per furnizor

În anul 2022, ANRCETI a continuat să depună toate eforturile necesare pentru apărarea drepturilor furnizorilor, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată, cu privire la punerea la dispoziție a condițiilor de acces de către titularii dreptului de administrare, obligație impusă de Legea nr. 28/2016.

Deciziile emise de către ANRCETI, în vederea obligării titularilor dreptului de proprietate/administrare de a stabili condițiile de acces, au făcut obiectul a 4 acțiuni în contencios administrativ, două din ele fiind finalizate cu emiterea unor acte judecătorești. Celelalte 2 acțiuni/cereri de chemare în judecată urmează a fi examinate și soluționate pe parcursul anului 2023.

Totodată, ANRCETI a fost implicată în 3 procese de judecată în calitate de intervenient accesoriu unde, ca părți, figurează furnizorii de comunicații electronice și titularii dreptului de administrare (autorități/instituții publice de nivel central sau local), având ca obiect refuzul de a oferi acces pe/în imobile sau de a încheia contracte de acces pe proprietăți. Din numărul total de procese, 2 dosare au fost finalizate, prin pronunțarea unor acte judecătorești în favoarea furnizorilor. O acțiune în judecată urmează a fi examinată și soluționată pe parcursul anului 2023.

3.2 Verificarea îndeplinirii obligațiilor impuse furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele relevante

În vederea monitorizării respectării obligațiilor speciale preventive impuse furnizorilor cu putere semnificativă pe piața de terminare a apelurilor voce în rețeaua individuală de telefonie mobilă (piața 7) și piața de terminare a apelurilor voce în rețeaua individuală de

telefonie fixă (piața 3), ANRCETI asigură verificarea copiilor acordurilor de interconectare directă/indirectă și acordurile adiționale (amendamentele) la acestea, prezentate de către furnizori, precum și a modului de aplicare a tarifelor reglementate, în particular a obligațiilor ce vizează asigurarea transparenței termenelor, condițiilor tehnice și comerciale ce se conțin în ofertele de referință și acordurile-tip de interconectare și de acces, publicate pe pagina oficială a furnizorului.

Urmare a desfășurării unor misiuni de control planificate, în anul de referință s-a constatat că furnizorii "Orange Moldova" S.A. și S.A. "Moldcell" nu au încheiat amendamentele necesare la toate acordurile de interconectare, în conformitate cu cadrul de reglementare aplicabil, prin care prețul maximal ce poate fi perceput de furnizorul-ofertant pentru furnizarea serviciului de terminare a apelurilor naționale în propria rețea nu poate depăși 0,002 EUR/min (fără TVA) pentru telefonie mobilă și respectiv 0,0007 EUR/min (fără TVA) pentru telefonie fixă. Întrucât, furnizorii susmenționați aplică de facto tarifele noi adoptate, conform prevederilor clauzelor acordurilor de interconectare deja încheiate, deoarece tarifele stabilite de către ANRCETI prevalează și devin aplicabile din momentul intrării lor în vigoare, ANRCETI a solicitat realizarea demersurilor necesare, potrivit prevederilor contractuale, pentru modificarea acestora în conformitate cu noile reglementări intrate în vigoare la data de 01.04.2022, cu prezentarea copiilor amendamentelor.

Totodată, în rezultatul verificării listei și numărului de acorduri de interconectare directă/indirectă înregistrate la ANRCETI cu cele ale furnizorilor S.A."Orange Moldova" și S.A."Moldcell", au fost excluse din evidență 15

acorduri de interconectare indirectă, 56 de acorduri adiționale la acestea și 4 acorduri adiționale la acordurile de interconectare directă, din cauza expirării termenului de valabilitate ale acordurilor sau încetării activității de prestare servicii de comunicații electronice a furnizorilor solicitanți.

Așadar, la 31 decembrie 2022, numărul total al acordurilor de interconectare directă înregistrate la ANRCETI constituia 45, iar al acordurilor de interconectare indirectă - 64. Numărul total de acorduri de interconectare directă și indirectă, și acordurile adiționale la acestea, per furnizor, este prezentat în Tabelul nr. 2.

Tabelul nr. 2. Numărul total de acorduri de interconectare directă și indirectă, per furnizor în perioada 2017-2022

Acorduri de interconectare directă și indirectă pe furnizori				
	Acorduri interconectare directă		Acorduri interconectare indirectă	
	<i>de bază</i>	<i>adiționale</i>	<i>de bază</i>	<i>adiționale</i>
Moldtelecom	31	111	-	-
Orange Moldova	10	48	32	26
Moldcell	4	37	32	30
TOTAL	45	196	64	56

3.3 Monitorizarea utilizării resurselor de numerotare

Potrivit Legii nr. 241/2007, ANRCETI gestionează resursele de numerotare în conformitate cu Planul Național de Numerotare și cu recomandările organismelor internaționale la care Republica Moldova este parte și le atribuie în baza licenței de utilizare a resurselor de numerotare, furnizorilor de rețele și servicii publice de comunicații electronice.

Monitorizarea utilizării resurselor de numerotare se efectuează inclusiv prin analiza rapoartelor prezentate de titularii licențelor respective în conformitate cu reglementările relevante în vigoare (Hotărârea CA al ANRCETI pentru aprobarea Procedurii de administrare și gestionare a resurselor de numerotare nr. 58 din 21.12.2010).

Din numărul total al furnizorilor (32), care aveau obligația să prezinte rapoarte privind utilizarea resurselor de numerotare pentru anul 2022, 26 - și-au onorat această obligație, iar 6 au neglijat norma legală. Analiza efectuată arată că, 24 de furnizori utilizează resurse de numerotare pentru rețele și servicii de comunicații electronice furnizate la puncte fixe (Tabelul nr. 3), trei furnizori utilizează resurse de numerotare pentru rețele și servicii de comunicații electronice furnizate la puncte mobile (Tabelul nr. 4), iar 12 furnizori utilizează numerele pentru alte servicii (independente de locație, servicii "Freephone", "Premium rate" etc. din șirurile de numere "1", "3", "8" și "9") (Tabelul nr. 5). Detalii privind utilizarea resurselor de numerotare per furnizori sunt reflectate în tabelele ce urmează.

TABELUL NR. 3. LISTA FURNIZORILOR DE COMUNICAȚII ELECTRONICE CARE UTILIZEAZĂ RESURSE DE NUMEROTARE PENTRU REȚELE ȘI SERVICII DE COMUNICAȚII ELECTRONICE FURNIZATE LA PUNCTE FIXE

*** - potrivit informației prezentate de către furnizorii de comunicații electronice**

	Denumirea furnizorului	Numere atribuite	Numere utilizate*
1.	"ARAX-IMPEX" S.R.L.	26520	12300
2.	„AIRSTREAM” S.R.L.	100	26
3.	"APEL NET" S.R.L.	1000	10
4.	„CAPITAL BOX”S.R.L.L	100	neactivate
5.	„Calea Ferată din Moldova”	4900	4392
6.	„Cartel Sistem” S.R.L.	2000	1585
7.	„CLICK-COM” S.R.L.	1200	950
8.	"EUROSTOCK" S.R.L.	1000	317
9.	„Global Network Technology” S.R.L.	100	10
10.	"INOVARE -PRIM”S.R.L.	400	249
11.	„INTERLINK COMUNICAȚII”S.R.L.	2000	110
12.	„Iristel Mol”S.R.L.	2000	107
13.	"Moldtelecom”S.A.	1441560	890961
14.	„Moldcell”S.A.	8500	2032
15.	"Media Digital Sisteme” S.R.L.	600	249
16.	"NET-CONNECT INTERNET COMMUNICATIONS” S.R.L.	3000	3
17.	"ORANGE MOLDOVA” SA	50200	22202
18.	"Riscom” S.A.	8000	1264
19.	Î.S. „STISC”	5200	4825
20.	"STARNET SOLUȚII” S.R.L.	77300	4933
21.	"SUN COMMUNICATIONS” S.R.L.	40400	6070
22.	„SCORTEL” S.R.L.	1000	783
23.	„SICRES” S.R.L.	5300	551
24.	„Vitgrand”S.R.L.	1000	0
	Total	1.683.380	953.929

TABELUL NR. 4. LISTA FURNIZORILOR DE COMUNICAȚII ELECTRONICE CARE UTILIZEAZĂ RESURSE DE NUMEROTARE PENTRU REȚELE ȘI SERVICII DE COMUNICAȚII ELECTRONICE FURNIZATE LA PUNCTE MOBILE
 *- potrivit informației prezentate de către furnizorii de comunicații electronice

	Denumirea furnizorului	Numere atribuite	Numere utilizate*
1.	„ORANGE MOLDOVA” SA	3.500.000	3.070.824
2.	„Moldcell”S.A.	2.600.000	1.493.259
3.	”Moldtelecom”S.A.	840.000	657.497
	Total	6.940.000	5.221.580

TABELUL NR. 5. LISTA FURNIZORILOR DE COMUNICAȚII ELECTRONICE CARE UTILIZEAZĂ RESURSE DE NUMEROTARE PENTRU ALTE SERVICII (NUMERE INDEPENDENTE DE LOCAȚIE, ”FREEPHONE”, ”PREMIUM RATE” ETC. DIN ȘIRURILE ”1”, ”3”, ”8” ȘI ”9”)
 *- potrivit informației prezentate de către furnizorii de comunicații electronice

	Denumirea furnizorului	Numere atribuite	Numere utilizate
1.	„Moldtelecom”S.A.	3318	1604
2.	„Moldcell”S.A.	3818	1822
3.	„Orange Moldova”S.A.	5626	5211
4.	„ARAX-IMPEX” S.R.L.	320	11
5.	„Global Network Technology” S.R.L.	2	2
6.	ICS „Iristel Mol”S.R.L.	1001	3
7.	„NET-CONNECT INTERNET COMMUNICATIONS” S.R.L.	2000	2
8.	„Pro Context”S.R.L.	600	1
9.	Î.S. „STISC”	20	3
10.	„SCORTEL”S.R.L.	1000	95
11.	„STARNET SOLUȚII” S.R.L.	2003	510
12.	„Vitgrand”S.R.L.	120	0
	Total	18013	9264

Din totalul de 6.940.000 numere atribuite furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice furnizate la puncte mobile, la sfârșitul anului 2022 erau utilizate 5.221.580 numere (75.2%), iar din 1.683.380 numere atribuite furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice furnizate la puncte fixe, erau utilizate 953.929 numere (56.7%).

Din 18013 numere atribuite pentru alte servicii (numere independente de locație, "Freephone", "Premium rate" etc. din șirurile de numere "1", "3", "8" și "9"),

erau utilizate 9264 numere (51.4%). Cifrele arată că, în anul 2022 s-a atestat o creștere, comparativ cu anul 2021, a gradului de utilizare a resurselor de numerotare utilizate pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice furnizate la puncte mobile și fixe.

Datele referitoare la gradul de utilizare a resurselor de numerotare pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice furnizate la puncte mobile și fixe în ultimii doi ani se regăsesc în Diagrama 2.

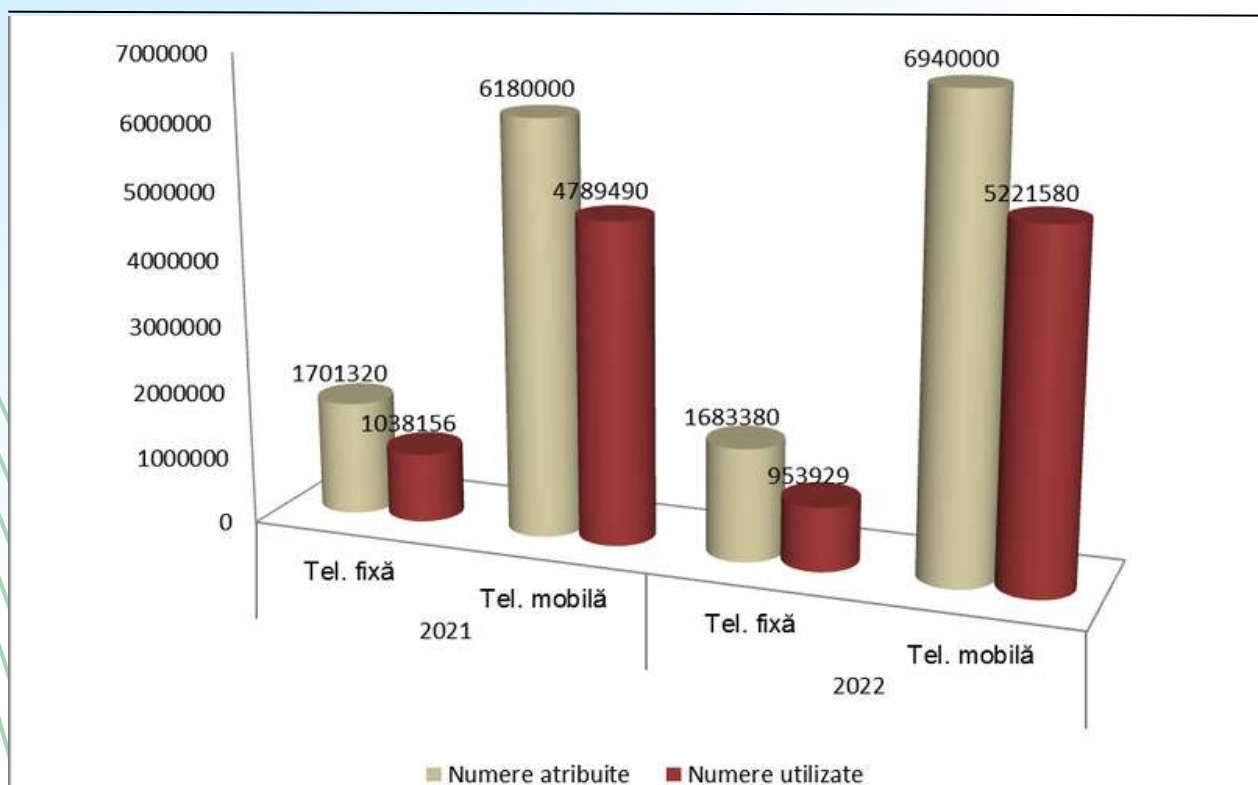

Diagrama 2. Gradul de utilizare a resurselor de numerotare pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice furnizate la puncte fixe și mobile în perioada 2021 - 2022.

3.4 Monitorizarea evoluției portabilității numerelor de telefon

Serviciul de portabilitate oferă utilizatorului posibilitatea de a păstra numărul și de a alege sau înlocui un furnizor de servicii de comunicații electronice, în funcție de calitatea și varietatea serviciilor, prețurilor, programelor de fidelitate oferite etc. și este implementat în Republica Moldova din anul 2013.

În anul 2022, au fost portate 91075 numere de telefon, dintre care 90422 (99,3%) au fost numere de telefonie mobilă și 653 (0,7%) numere de telefonie fixă, atestându-se o creștere anuală a cantității totale a numerelor portate, cu 4662 de numere mai mult, comparativ cu anul 2021. Creșterea cantității numerelor portate demonstrează beneficiile acestui serviciu pentru utilizatorii finali.

Media lunară de portări a fost în creștere, de la 7201 în 2021, la 7589 de portări în anul 2022. În lunile decembrie, octombrie și iunie s-au portat cele mai multe numere: 8182, 7877 și, respectiv, 7861 de numere. Din cele peste 90422 numere de telefonie mobilă portate în anul 2022,

cele mai multe numere –33616 (37,2%) a primit în rețeaua sa S.A. „Moldtelecom” (Unite)”. În rețeaua S.A. „Moldcell” au fost portate 32850 numere (36,3%), iar în rețeaua S.A. „Orange Moldova” – 23956 (26,5 %), (Diagrama 3).

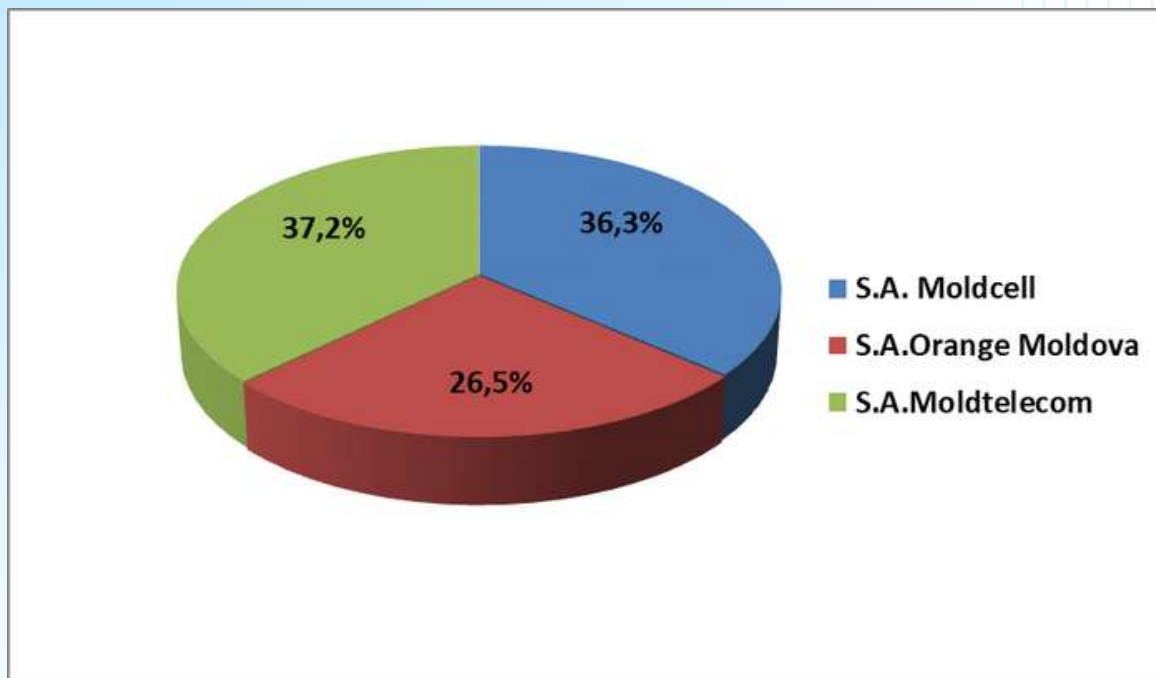

Diagrama 3. Distribuția procentuală a numerelor de telefon portate, per furnizor.

Furnizor de telefonie fixă	Numere de telefonie fixă portate în anul 2022
S.R.L. „Starnet Soluții”	233
S.A. „Moldtelecom”	126
S.A. „Moldcell”	101
S.A. „Orange Moldova”	78
Alți furnizori	115

Tabelul nr. 6. Cantitatea numerelor de telefonie fixă portate în anul 2022, per furnizor

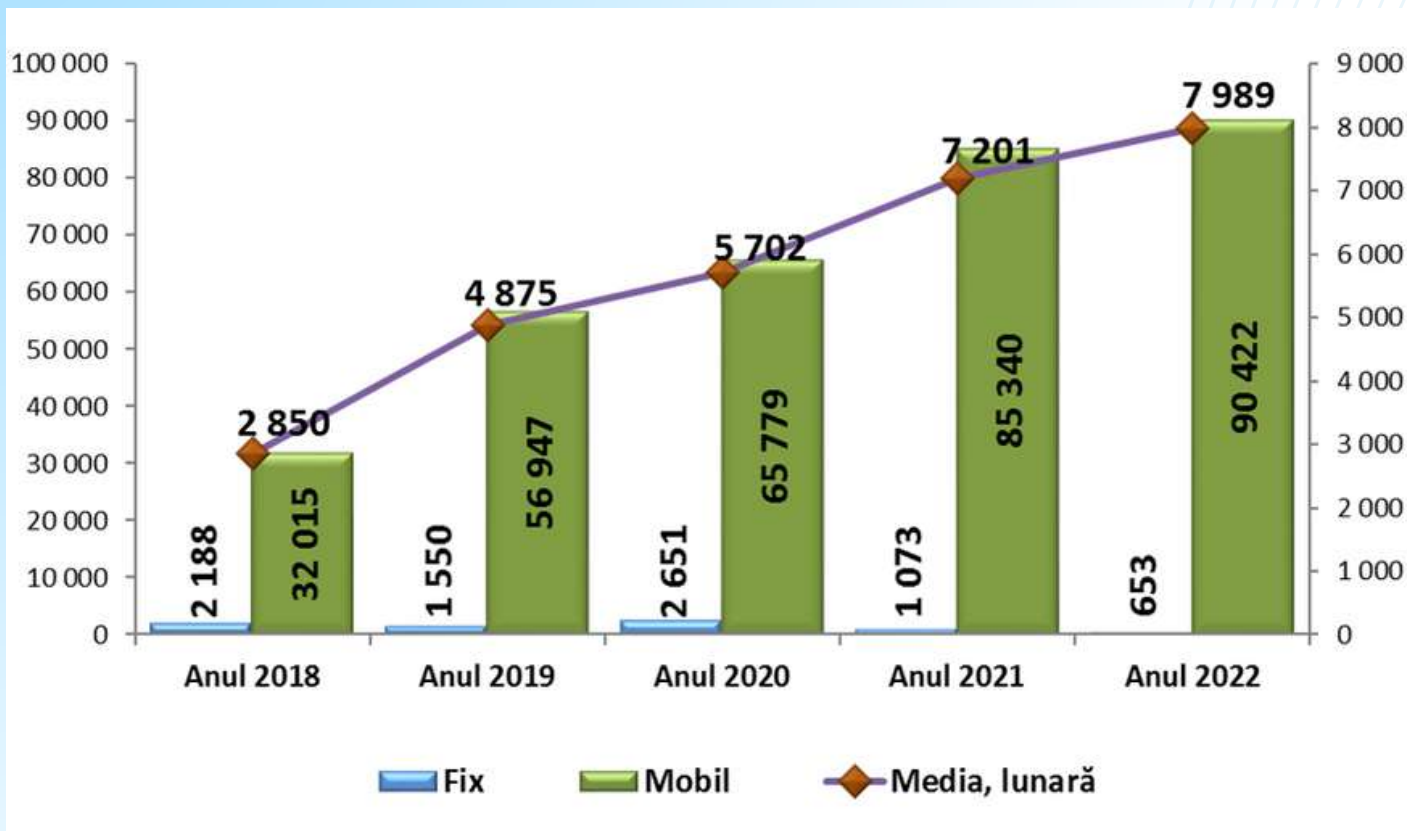

Diagrama 4. Evoluția procesului de portare a numerelor de telefonie mobilă și fixă și media lunară între anii 2018 - 2022

ANRCETI monitorizează evoluția portabilității numerelor de telefon și acordă suport furnizorilor de comunicații electronice pentru desfășurarea procesului de portare, în conformitate cu reglementările în vigoare.

Gestionarea proceselor administrative asociate portabilității numerelor se realizează prin intermediul unui sistem IT, administrat de către o entitate autorizată de către ANRCETI. Ea monitorizează permanent funcționarea acestui sistem și acordă suport furnizorilor pentru desfășurarea corespunzătoare a proceselor de portare.

În acest sens, în anul 2022, a fost semnat Memorandumul privind continuarea prestării serviciilor de asigurare a portabilității numerelor între compania "Mediafon Datapro"

UAB, I.C.S. „NP Base” S.R.L. și S.A. „Moldcell”, S.A. „Moldtelecom” și S.A. „Orange Moldova”, cu suportul Asociației Naționale a Companiilor din Domeniul TIC (ATIC).

Conform acestui Memorandum, luând în considerare poziția furnizorilor de servicii de telefonie fixă și mobilă din Republica Moldova, administratorul NPCDB va continua prestarea serviciilor de asigurare a portabilității numerelor cu condiția reducerii tarifului aplicat furnizorilor de servicii de telefonie pentru serviciile prestate.

În rezultatul negocierilor și în temeiul reglementărilor emise de către ANRCETI, furnizorii au convenit cu Administratorul NPCDB reducerea tarifelor pentru serviciile de portare din data de 01.07.2022 de circa 10 ori.

Astfel, în vederea asigurării dreptului utilizatorului final de a alege furnizorul de servicii de telefonie fără schimbarea numărului de telefon, Acordul de organizare, operare, administrare și întreținere a bazei de date centralizate, din 12 septembrie 2012, semnat între ANRCETI și ÎCS "NP Base" S.R.L. a fost prelungit până la 30 iunie 2032.

Accesând site-ul www.portare.md utilizatorii pot obține toate informațiile despre portabilitatea numerelor și despre pașii pe care trebuie să-i urmeze în cazul în care decid să schimbe operatorul de telefonie. Pagina include și un motor de căutare prin intermediul căruia se poate afla furnizorul în rețeaua căruia este activ un număr, precum și dacă numărul respectiv este portat sau nu.

3.5 Controlul respectării legislației și reglementărilor din domeniul comunicațiilor electronice și poștale

În anul 2022, ANRCETI a efectuat 46 de controale pe domeniul comunicațiilor electronice și poștale, dintre care - 45 controale au fost planificate și 1 control inopinat.

În cadrul controalelor desfășurate, au fost constatate diverse încălcări ale legislației din domeniul de competență, care ulterior au fost înlăturate în termenii stabiliți de către ANRCETI sau imediat în procesul desfășurării procedurii de control.

Cele mai frecvente tipuri de încălcări depistate au fost:

- neprezentarea în termenele stabilite a rapoartelor statistice;
- prezentarea datelor eronate în rapoartele depuse;

- nerespectarea condițiilor autorizării generale;
- neprezentarea în termenele stabilite a rapoartelor privind veniturile provenite din activitatea în domeniul comunicațiilor electronice.

În cadrul acțiunilor de control au fost depistate 31 de încălcări, dintre care - 14 au fost înlăturate în timpul desfășurării controlului, iar în privința a 17 furnizori au fost emise prescripții, prin care au fost acordate termene pentru remedierea încălcărilor depistate.

3.6 Constatarea și examinarea contravențiilor

ANRCETI, în calitate de organ de constatare a contravențiilor din domeniul comunicațiilor electronice, a constatat 48 de contravenții, care au fost reflectate în 48 de procese-verbale cu privire la contravenție.

Cauzele contravenționale inițiate de către ANRCETI au vizat 15 persoane fizice și 33 persoane juridice.

Drept temei pentru pornirea cauzelor contravenționale au fost:

- 44 sesizări parvenite din partea furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice, a organelor de asigurare a ordinii publice și alte organe abilitate (S.A. „Moldtelecom”, IP Ialoveni, IP Orhei, S.R.L. „Metical”, SNFR, IP Centru, IP Ștefan Vodă, IP Căușeni, IP Leova, S.R.L. „Starnet”, IP Buiucani, IP Fălești, IP Cantemir);
- 4 autosesizări ale ANRCETI.

În funcție de faptele ilicite prevăzute și sancționate conform Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (în continuare - Cod contravențional), numărul total al contravențiilor constatate în perioada de referință poate fi divizat în modul următor:

- nerespectarea condițiilor de autorizare generală de către furnizorii de rețele/servicii de comunicații electronice (art. 247 alin. (1)) - 3 procese-verbale;
- utilizarea fără licență și/sau fără permis tehnic a canalelor și/sau a frecvențelor radio (art. 248 alin. (1)) - 2 procese-verbale;
- încălcarea regulilor de protecție a liniilor și instalațiilor de comunicații electronice (art. 250 alin. (6)) - 30 procese-verbale;
- executarea lucrărilor de construcție în zonele de protecție a liniilor, cablurilor și instalațiilor de comunicații electronice fără autorizația proprietarului acestor linii, cabluri și instalații (art. 250 alin. (7)) - 1 proces-verbal;
- deteriorarea din imprudență a liniilor, instalațiilor, echipamentelor de comunicații electronice și poștale (art. 255 alin. (1)) - 10 procese-verbale;
- împiedicarea activității Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (art. 259²) - 2 procese-verbale.

În rezultatul examinării cauzelor contravenționale au fost aplicate sancțiuni sub formă de amendă, în mărime de 212100 lei (4242 unități convenționale).

Totodată, în perioada de referință, în calitate de autoritate competentă să soluționeze cauzele contravenționale, ANRCETI a participat la examinarea a 15 dosare contravenționale examinate în fond de către Judecătoria Chișinău (53 ședințe de judecată).

4. ASIGURAREA PROTECȚIEI DREPTURILOR UTILIZATORILOR

ANRCETI este autoritatea publică centrală de reglementare care, prin implementarea documentelor de politici, adoptarea actelor de reglementare, supravegherea respectării legislației și alte activități legale, asigură și promovează interesele legitime ale utilizatorilor de servicii de comunicații electronice și poștale. ANRCETI promovează interesele utilizatorilor prin:

- a) sporirea nivelului de protecție a acestora în relațiile cu furnizorii, în special prin asigurarea existenței procedurii de soluționare a litigiilor;
- b) obligarea furnizorilor de a asigura protecția datelor cu caracter personal ale utilizatorilor;
- c) impunerea asigurării de către furnizori a transparenței tarifelor și condițiilor de utilizare a serviciilor.

În scopul protecției utilizatorilor finali, ANRCETI examinează și soluționează petițiile consumatorilor, colaborează cu instituțiile care reprezintă interesele acestora, furnizează informații/consultații referitoare la activitatea furnizorilor care activează pe piața serviciilor de comunicații electronice și poștale.

4.1. Examinarea și soluționarea petițiilor

ANRCETI examinează și soluționează petițiile în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

Pe parcursul anului 2022, ANRCETI a înregistrat 201 petiții (cereri, sesizări/propuneri) parvenite de la persoane fizice și juridice. În 183 de petiții au fost abordate probleme legate de serviciile de comunicații electronice, în 15 petiții - probleme referitoare la comunicațiile poștale, iar 3 petiții au vizat competența altor instituții.

Petițiile pot fi clasificate după anumite criterii:

1) După modul de depunere:

- a) 136 petiții - în forma scrisă;
- b) 63 petiții - prin intermediul poștei electronice;
- c) 2 petiții - depuse verbal (în cadrul audienței la ANRCETI, fiind consemnate printr-un proces-verbal).

2) După modul de adresabilitate:

- a) 118 petiții - au fost adresate direct către ANRCETI;
- b) 83 petiții - au parvenit prin intermediul altor instituții ale statului (Aparatul Președintelui Republicii Moldova, Aparatul Parlamentului Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova, Cancelaria de Stat, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, Inspectoratul General de Poliție ș.a.)

3) După categoriile de adresanți:

- a) 194 petiții - au fost înaintate de către persoane fizice;
- b) 7 petiții - au fost adresate de persoane juridice;

4) După tipul de servicii:

- a) 15 petiții - telefonie fixă;
- b) 93 petiții - telefonie mobilă;
- c) 68 petiții - acces la Internet;
- d) 6 petiții - servicii media audiovizuale;
- e) 16 petiții - servicii poștale.

Dintre cele 201 petiții înregistrate la ANRCETI:

- a) 139 petiții - au stat la baza inițierii procedurilor administrative, care au fost finalizate:

- prin anumite operațiuni administrative sau acte reale (recomandări, atenționări, alte acțiuni realizate de ANRCETI), care au contribuit la soluționarea problemelor abordate

de petiționari (în cazul în care petițiile au fost întemeiate legal) sau la informarea acestora (în celelalte cazuri) cu privire la eventualele căi de soluționare - 122 petiții;

- prin constatarea renunțării tacite a petiționarilor - 17 petiții;

- b) 59 petiții - au fost conexe la dosarele deja existente;

- c) 3 petiții - au fost remise, conform competenței, altor instituții ale statului.

În rezultatul analizei sistemice a petițiilor adresate ANRCETI în anul 2022, s-a constatat că utilizatorii serviciilor de comunicații electronice se confruntă, în mod special, cu următoarele probleme:

- a) modul de facturare a serviciilor, în special, furnizate în roaming;

- b) întârzierea mesajelor de informare privind starea conturilor utilizatorilor, fapt ce duce la depășirea limitei de credit, a traficului de internet mobil extra-abonament;

- c) nerespectarea clauzelor contractuale, în special, în partea ce ține de calitatea serviciilor furnizate;

- d) aplicarea taxei de penalitate, urmare a rezilierii contractelor, înainte de expirarea perioadei minime stabilite.

Principalele probleme semnalate de utilizatorii de servicii poștale au fost:

- a) depășirea termenului de livrare a trimiterilor poștale;

- b) deteriorarea trimiterilor poștale.

DATELE STATISTICE PRIVIND TEMATICILE PROBLEMELOR ABORDATE ÎN PETIȚIILE EXAMINATE DE CĂTRE ANRCETI ÎN ANUL 2022 SUNT REFLECTATE ÎN TABELUL CE URMEAZĂ:

Tematica	Numărul de petiții
Comunicatii electronice	
Privind Contractele:	
• Nerespectarea limitei de credit	4
• Clauzele abuzive	5
• Lipsa posibilității negocierii clauzelor contractuale	3
• Modificarea unilaterală a contractelor	3
• Dezacordul cu taxa de reziliere	33
• Dezacordul cu recuperarea creanțelor prin procedura extrajudiciară	9
• Lipsa informării prealabile privind rezilierea	11
• Neprocesarea cererilor de reziliere	6
• Majorarea tarifelor	4
Neprezentarea în termen a răspunsului la reclamațiile depuse	6
Suspendarea serviciilor	14
Înlăturarea deranjamentelor	9
Serviciile PrePay	6
Facturare	
• Suma facturată	17
• Restituirea sumei depuse pe cont	9
Portabilitatea	2
Roaming	5
Acoperire	
• Servicii telefonie mobilă	7
• Servicii de acces la internet	2
• Servicii de telefonie fixă	3
• Servicii TV	1
Calitatea nesatisfăcătoare a serviciilor	
• Internet fix	8
• Internet mobil	7
• Telefonie fixă	2
• Telefonie mobilă	6
• TV	6
Comunicații postale	
• Termen de livrare	3
• Deteriorarea trimiterii	3
• Pierderea trimiterii	4
• Despăgubiri	6
• Nelivrarea trimiterii	1

4.2. Linia telefonică instituțională

Prin intermediul liniei telefonice instituționale 080080080 cetățenii Republicii Moldova pot solicita informații și consultări ce vizează domeniile de activitate ale ANRCETI.

Numărul 080080080 poate fi apelat fără plată din orice localitate a țării atât din rețelele de telefonie fixă, cât și din rețelele de telefonie mobilă.

În perioada de referință, au fost înregistrate 354 de apeluri, parvenite în adresa ANRCETI prin intermediul liniei telefonice instituționale. Majoritatea apelurilor au avut ca obiect probleme ce țin de:

- calitatea serviciilor de comunicații electronice;
- condițiile contractuale ;
- termenele de înlăturare a deranjamentelor;
- pierderea/deteriorarea trimiterilor poștale.

La toate apelurile recepționate, specialiștii ANRCETI au oferit, în limita competențelor și în condițiile legislației în vigoare, suportul juridic/tehnic/informațional necesar, dar și recomandările de rigoare.

4.3 Actualizarea Hărții de acoperire cu servicii de comunicații mobile și Comparatorul de oferte

"Harta de acoperire cu servicii mobile parametri de calitate" (în continuare - Harta) este o platformă dezvoltată exclusiv de către ANRCETI, care pune la dispoziția utilizatorilor informații reale despre acoperirea și calitatea serviciilor mobile, oferite de furnizorii de comunicații mobile S.A. "Orange Moldova", S.A. "Moldcell" și S.A. "Moldtelecom", reieșind din măsurările efectuate de către SNMFR.

Harta oferă informații despre acoperirea cu semnal atât pe drumurile naționale, cât și în localități, per furnizor și tehnologii (2G, 3G sau 4G). Utilizatorii interesați de nivelul de semnal într-o anumită localitate, trebuie să selecteze localitatea în tab-ul respectiv din bara de titlu. Astfel, în baza informațiilor cuprinse la secțiunea "Acoperire" utilizatorii pot să vizualizeze aprecierea nivelului mediu al semnalul mobil, măsurat per drumul sau localitatea selectată, cu afișarea fiecărui punct măsurat, rata de acoperire (%) per drum și localitate, cantitatea totală de puncte măsurate per drumul și localitate selectată, și perioada campaniilor de măsurători - 2019, 2020, 2021 sau 2022. De asemenea, în secțiunea "Parametrii de calitate" harta permite vizualizarea indicatorilor de calitate separat pe drumuri și localități, cu opțiunea de localizare pe hartă, conform măsurătorilor desfășurate în perioada 2019 -2022.

ANRCETI a actualizat cu date noi Harta, în baza măsurătorilor efectuate pe 35 de drumuri naționale și în intravilanul a 45 de localități urbane, realizate în perioada ianuarie-septembrie 2022 de către I.P."Serviciul Național de Management al Frecvențelor Radio" (SNMFR).

Totodată, la sfârșitul anului 2022 a fost încheiat procesul de redesign al secțiunii "Statistica" în vederea optimizării editării și reprezentării grafice a datelor statistice.

Prin intermediul hărții <https://harta.anrceti.md> toți cei interesați pot afla care sunt zonele cu semnal foarte bun, slab sau chiar zonele neacoperite cu semnal.

În ceea ce privește Sistemul Informațional „Comparatorul de oferte” urmează a fi dezvoltat prin completarea ofertelor operatorilor de telefonie mobilă cu opțiuni/servicii de roaming. Astfel, utilizatorii vor avea posibilitatea să compare ofertele, inclusiv reieșind din tarifele aplicate de către operatori pentru serviciile prestate în roaming, atât pe teritoriul României, cât și pe teritoriul Uniunii Europene.

5. COMUNICARE ȘI COOPERARE INTERNAȚIONALĂ

Activitatea de comunicare a ANRCETI este axată, în principal, pe informarea publicului și mass-media despre procesul de reglementare a sectoarelor de comunicații electronice și poștale, în condiții de transparență decizională. ANRCETI mediatizează, în special, prin intermediul paginii web oficiale a instituției www.anrceti.md, acțiunile privind consultarea publică și aprobarea hotărârilor Consiliului de Administrație care au impact major asupra dezvoltării sectoarelor de competență.

De asemenea, ANRCETI menține o comunicare eficientă cu organismele internaționale de profil, autorități de reglementare din Uniunea Europeană și țările Parteneriatului Estic, participând la diverse activități organizate de către acestea.

5.1 Transparența procesului decizional

Potrivit prevederilor Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239/2008 și Hotărârii Guvernului Republicii Moldova “Cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional” nr. 967/2016, ANRCETI a publicat pe pagina web oficială proiectele de hotărâri ale Consiliului de Administrație al ANRCETI și materialele aferente acestora.

În acest sens, ANRCETI a oferit posibilitatea atât furnizorilor de comunicații electronice și poștale, cât și altor părți interesate să participe la procesul de elaborare a actelor normative de reglementare cu impact economic asupra piețelor respective, în vederea furnizării, după caz, a propunerilor și recomandărilor pe marginea proiectelor supuse consultării publice. Proiectele actelor normative de reglementare au fost elaborate în conformitate cu prevederile Legii privind actele normative nr. 100/2017.

În perioada de raport, în cadrul a 9 ședințe publice, ANRCETI a aprobat 38 de hotărâri ale Consiliului de Administrație. În cadrul consultărilor publice, ANRCETI a primit din partea persoanelor interesate 58 de recomandări pe marginea proiectelor expuse la consultare publică.

Procesul de consultare publică a proiectelor de Hotărâri ale Consiliului de Administrație al ANRCETI în anul 2022

Denumirea indicatorilor	Numărul
Numărul hotărârilor adoptate	38
Numărul total al recomandărilor recepționate	58
Numărul total al recomandărilor acceptate	25
Numărul întrunirilor consultative, dezbaterilor publice și ședințelor publice organizate	9
Numărul cazurilor în care acțiunile sau deciziile ANRCETI au fost contestate pentru nerespectarea Legii nr. 239-XVI din 13.11.2008	0
Numărul sancțiunilor aplicate pentru încălcarea Legii nr. 239-XVI din 13.11.2008	0

5.2 Comunicarea cu mass-media

ANRCETI menține un dialog permanent cu reprezentanții mass-media prin intermediul site-ului oficial al ANRCETI www.anrceti.md, punând la dispoziția acestora comunicate de presă, diferite anunțuri, răspunsuri la solicitările de informații privind activitatea Consiliului de Administrație al ANRCETI, actele de reglementare aprobate de către acesta, date statistice privind evoluția pieței de comunicații electronice și poștale etc. Astfel, în perioada de referință ANRCETI a publicat pe pagina sa oficială și remis reprezentanților mass-media 35 de comunicate de presă, majoritatea dintre ele fiind publicate în presa electronică și difuzate la radio și TV.

5.3 Cooperare internațională

În scopul valorificării posibilităților de parteneriat și schimb de experiență, ținând cont de atribuțiile legale în domeniile de competență, ANRCETI a continuat să fie prezentă și activă pe plan extern, prin delegarea reprezentanților săi la diferite evenimente, care au drept scop dezvoltarea sectoarelor de competență.

ANRCETI a continuat activitatea în cadrul Grupului autorităților de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice (EaPeReg) din țările Parteneriatului Estic (PaE) - cel mai important proiect în derulare la momentul actual, finanțat de Comisia Europeană (CE).

În cadrul acestui proiect, ANRCETI este unul dintre beneficiarii programului "EU4Digital" al CE, prin intermediul căruia UE își propune să extindă Piața Unică Digitală a UE în statele estice, dezvoltând potențialul economiei și al societății digitale. Prin intermediul EU4Digital, UE promovează:

- a) reducerea tarifelor de roaming între țările PaE și UE;
- b) dezvoltarea rețelelor în bandă largă pentru a extinde serviciile electronice;
- c) utilizarea armonizată a spectrului de frecvențe radio;
- d) consolidarea independenței autorităților de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice.

Actualmente, programul EU4Digital activează la ce-a de-a doua etapă de implementare, care a fost lansată în octombrie 2022, în cadrul Conferinței Plenipotențiarilor Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor (UIT), desfășurată în or. București, România. Această etapă se va extinde până în anul 2025 și va asigura continuitatea activităților realizate în perioada 2019-2022, care au marcat prima etapă a programului, în care a fost pusă temelia celor trei direcții de activitate.

Experții din UE, angajați în cadrul programului EU4Digital, în comun cu Membrii grupurilor de experți din EaPeReg, din care fac parte și specialiștii ANRCETI, au depus eforturi pentru a realiza o activitate eficientă și rezultativă. Astfel, grupul IRB EWG (Independența regulatorului și dezvoltarea rețelelor în bandă largă) a elaborat un proiect-model al Legii comunicațiilor electronice, adaptabil la condițiile naționale a fiecărei țări partenere. Totodată, Grupul a definitivat modelele de chestionare pentru colectarea sistematizată a datelor privind disponibilitatea serviciilor în bandă largă. De menționat faptul, că membrii acestui Grup de experți au beneficiat de un atelier privind cartografierea serviciilor în bandă largă (Broadband Mapping), finanțat de către CE prin intermediul instrumentului de asistență tehnică TAIEX.

Totodată, Membrii grupurilor de experți REWG, axat pe probleme de roaming, și SEWG, implicat în aspectele utilizării armonizate a spectrului de frecvențe radio, au elaborat textele Acordului Regional de Roaming și Acordului Regional privind spectrul de frecvențe radio și le-au supus coordonării la nivel național, în strânsă colaborare cu ministerele de resort.

În legătură cu situația pandemică, încă resimțită în 2022, precum și situația regională, legată de războiul din Ucraina, calendarul evenimentelor EaPeReg a inclus atât evenimente în format online (ședințele REWG), cât și cu prezență fizică (ședința IRB EWG, SEWG și Ședința Plenară a EaPeReg). Toate reuniunile în cadrul EaPeReg, la care au participat, conducerea și angajații ANRCETI, au oferit posibilitatea de a consolida experiența și cunoștințele profesionale prin intermediul activității în comun cu experți din UE, fortificând relațiile cu autoritățile de reglementare din țările PaE și cele din UE, cu ministerele de resort și cu CE.

În perioada 2021-2022, ANRCETI a beneficiat de un Proiect de asistență tehnică, organizat și realizat de către Oficiul de Telecomunicații (UKE) din Polonia. Proiectul respectiv este parte componentă a Programului de Cooperare pentru Dezvoltare 2021, finanțat de către Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Polonia. În cadrul activităților proiectului, care s-au desfășurat preponderent online, au avut loc discuții, prezentări și schimb de experiență pe subiecte de reglementare a sectorului de comunicații electronice și poștale, precum: accesul pe proprietăți sub aspectul calculării tarifelor pentru acces, incidente critice în rețelele de comunicații electronice și reglementarea cazurilor de indisponibilitate a rețelelor, aspecte ale conformității echipamentelor puse la dispoziție pe piață și cerințele față de acestea în UE.

Totodată, specialiștii ANRCETI au participat la un stagiu organizat de către UKE, în or. Varșovia, în cadrul căruia au studiat practicile UKE cu privire la aplicarea prevederilor legislației UE. În cadrul acestui eveniment, au fost punctate aspecte ce țin de procesul de reglementare și metodele de stabilire a tarifelor de acces la infrastructura de telecomunicații și practicile de soluționare a acestor tipuri de litigii, accesul operatorilor de rețele virtuale (MVNO) la rețelele mobile, precum și prevederile care reglementează serviciul universal de telecomunicații.

În perioada septembrie-octombrie 2022, conducerea ANRCETI a participat, în cadrul delegației oficiale a RM, la lucrările Conferinței Plenipotențiarilor UIT, în or. București, România. Totodată, sub egida acestui eveniment, pe lângă ședința de lansare a celei de a doua etape a proiectului EU4Digital, a avut loc reuniunea bilaterală a reprezentanților EaPeReg cu reprezentanții UIT, la care au participat și reprezentanți ai ANRCETI. Scopul acestui eveniment a fost consolidarea relațiilor de colaborare între UIT și platforma țărilor din PaE.

De asemenea, reprezentanții ANRCETI au participat și la Sesiunea de nivel înalt organizată de către EaPeReg și Organizația autorităților europene de Reglementare în domeniul comunicațiilor electronice (BEREC) și la reuniunea bilaterală a experților EaPeReg și Oficiul BEREC. Scopul acestor evenimente a fost de a întruni reprezentanți cu funcții de răspundere și experți din grupurile de lucru din cadrul EaPeReg și BEREC, pentru a pune în discuție perspectivele de cooperare și planurile de activitate. Totodată, membrii Oficiului BEREC au prezentat experiența lor de lucru privind acordarea suportului practic necesar în activitatea BEREC.

Un eveniment important al anului 2022 a fost Ședința Plenară a Grupului EaPeReg, care a marcat un deceniu de activitate și colaborare eficientă între țările partenere.

”EaPeReg este o istorie de succes în cooperarea dintre autoritățile de reglementare a telecomunicațiilor din țările partenere și statele membre ale UE. Exemplul dat de EaPeReg a inspirat rețele similare din alte regiuni geografice, din alte domenii și sectoare ale economiei” - a fost aprecierea prezentată la Plenară de către reprezentantul Comisiei Europene.

Aspectele discutate în cadrul Ședinței Plenare au vizat activitățile realizate de către EaPeReg în anul 2022, prioritățile pentru anul 2023 în cadrul programului EU4Digital și cooperarea EaPeReg cu partenerii și alte platforme regionale ale autorităților de reglementare. De asemenea a fost ales Președintele și Vice-președintele EaPeReg în anul 2023: Autoritatea de reglementare din Georgia a fost aleasă în calitate de Președinte, iar cea din Irlanda - Vice-președinte.

În anul 2022, ANRCETI a găzduit vizita de lucru a echipei Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM) din România, condusă de președintele acesteia, Vlad Ștefan Stoica, în vederea consolidării relațiilor bilaterale între cele două autorități de reglementare. În cadrul ședințelor de lucru au fost puse în discuție mai multe subiecte de interes comun pentru ambele autorități, subiectul principal fiind implementarea Acordului privind reducerea tarifelor de roaming între ambele state și acțiunile comune ale celor două autorități de reglementare, precum și perspectiva stabilirii unui acord de roaming între Republica Moldova și UE.

Ambele părți au apreciat pozitiv efectele aduse de implementarea Acordului privind reducerea tarifelor de roaming, accentuând, în principal, scăderea esențială a tarifelor și creșterea consumului de servicii în roaming între cele două state. Reprezentanții ambelor autorități și-au exprimat intenția comună de a dezvolta și intensifica dialogul și relațiile de colaborare în domeniile de competență.

Toate evenimentele organizate la nivel internațional au contribuit cu plus-valoare atât la dezvoltarea profesională și multilaterală a angajaților ANRCETI, cât și la asigurarea unei prezențe vizibile a ANRCETI, în plan regional și internațional.

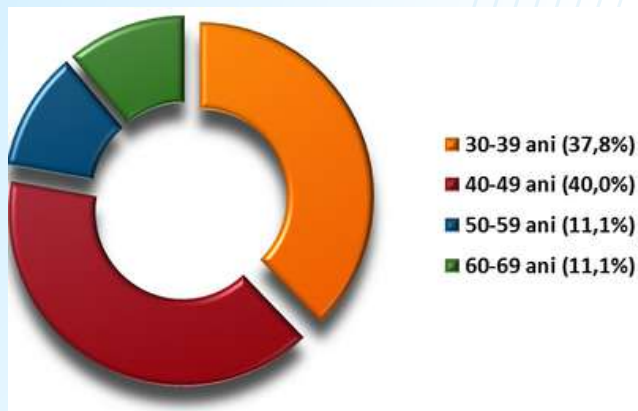
6. RESURSE UMANE

Politica organizațională a resurselor umane în anul 2022 s-a axat pe implementarea prevederilor legale privind stabilirea drepturilor salariale ale personalului, evidența statelor de personal și gestionarea dosarelor profesionale ale angajaților.

Statele de personal ale ANRCETI, la data 31 decembrie 2022, au constituit 45 de angajați, dintre care: 6 unități reprezintă personalul cu funcție de conducere, iar 39 sunt angajați cu funcție de execuție.

Ponderea cea mai mare după categoriile de vârstă - 40% - o au angajații cu vârste cuprinse între 40-49 ani, 37,8% - constituie cei cu vârsta între 30-39 ani, 11,1% - au între 50-59 ani și tot atâția au între 60-69 ani. Totodată vârsta medie a salariaților ANRCETI constituie 43,8 ani (Diagrama 5).

Diagrama 5. Structura angajaților ANRCETI după categoriile de vârstă

Personalul ANRCETI este format din angajați cu studii în domeniile aferente activității de reglementare, toți au studii superioare și posedă competențe corespunzătoare fișelor de post. Angajații sunt implicați la maxim în activitățile de competență, își onorează complet obligațiunile și atribuțiile de serviciu. În diagrama de mai jos este reflectată structura angajaților în funcție de specializare.

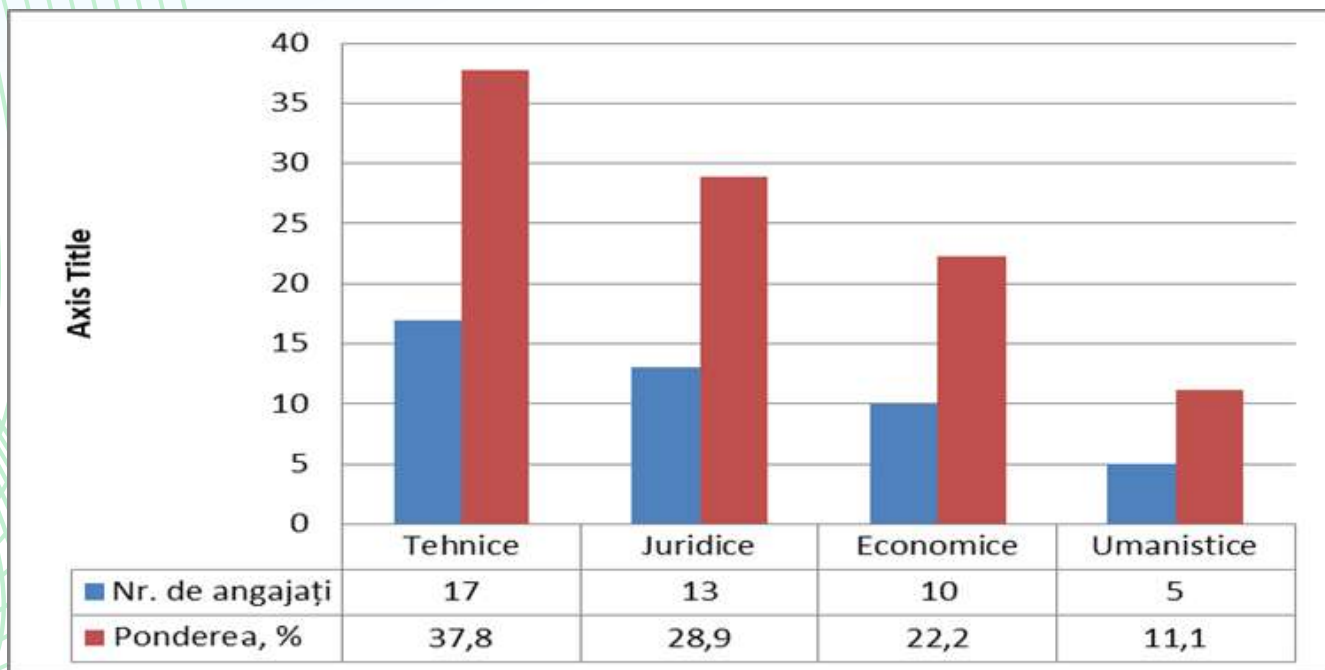

Diagrama 6. Structura angajaților în funcție de specializare

Totodată menționăm, că 12 angajați posedă câte 2 diplome de studii superioare, dintre care unul deține gradul științific de doctor în drept, iar 5 salariați își fac studiile postuniversitare de masterat/doctorat.

Pe parcursul anului 2022 au fost modificate raporturile de serviciu a 8 angajați, aceștia fiind transferați în alte subdiviziuni, iar alți 3 au demisionat din diverse motive (încetarea contactului individual de muncă, pensionare, motive personale).

În vederea aprecierii nivelului de îndeplinire a obiectivelor individuale de activitate și identificarea necesităților de dezvoltare profesională, ANRCETI evaluează performanțele profesionale ale angajaților săi, prin intermediul sistemului de evaluare "Gestiune personal și Evaluarea performanțelor angajaților". Urmare a evaluării angajaților, s-a atestat o rată a calificativelor "exceptional" - 22,5% "foarte bine" - 47,5% și "bine" - 30%.

În politica resurselor umane ANRCETI urmărește dezvoltarea continuă a potențialului uman, consolidarea capacității instituționale, crearea unei culturi organizaționale bazată pe comunicare deschisă cu personalul, în vederea atingerii obiectivelor operaționale și crearea unui climat motivațional adecvat în cadrul autorității.

7. PRIORITĂȚILE ANRCETI PENTRU ANUL 2023

- **REDUCEREA TARIFELOR DE ROAMING ÎNTRE RM ȘI UE.**

În anul 2022, Republica Moldova și-a exprimat interesul pentru încheierea unui acord de roaming cu Uniunea Europeană.

Întru realizarea acestui obiectiv, ANRCETI își va concentra activitatea pe elaborarea și aprobarea reglementărilor tarifare la nivelul Regulamentului Delegat nr. 654/2021 al Uniunii Europene, necesar pentru încheierea acordului de roaming între Republica Moldova și Uniunea Europeană, prin care să fie asigurată reducerea tarifelor cu amănuntul pentru roaming. Astfel, ANRCETI își propune să aprobe măsurile speciale preventive de reglementare a apelurilor provenite de la numere din UE, pentru a le acorda tratamentul similar apelurilor naționale terminate într-o rețea proprie de telefonie fixă sau mobilă.

- **BENEFICIILE IMPLEMENTĂRII ACORDULUI DE ROAMING RM-RO.**

La 11 februarie 2022 a fost semnat Acordul privind reducerea tarifelor de furnizare a serviciilor de roaming internațional și a celor de apeluri internaționale între Republica Moldova și România. Astfel, la un an de la semnarea acordului respectiv, ANRCETI împreună cu ANCOM vor elabora și publica raportul comun de monitorizare a implementării acordului de roaming RM-Ro. Elaborarea acestui raport va permite efectuarea unei analize comparative a beneficiilor de care au avut parte utilizatorii de servicii de telefonie mobilă din Republica Moldova și România.

- **PROTECȚIA ȘI PROMOVAREA DREPTURILOR UTILIZATORILOR.**

În scopul consolidării măsurilor de protejare a drepturilor și intereselor legitime ale utilizatorilor finali de servicii de comunicații electronice, în anul 2023 ANRCETI va:

- a) revizui Regulamentul cu privire la furnizarea serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului;
- b) elabora un nou web site în vederea realizării comunicării eficiente atât cu utilizatorii, cât și cu furnizorii;

c) lansa campania de informare privind accesarea a două aplicații online - Harta de acoperire cu servicii mobile și Comparatorul de oferte. Aplicațiile respective vor prezenta date reale privind acoperirea și calitatea serviciilor de comunicații electronice, precum și posibilitatea de a compara ofertele puse la dispoziție de către furnizori.

- **CONCURSUL PENTRU TELEVIZIUNEA ȘI RADIODIFUZIUNEA DIGITALĂ TERESTRĂ.**

Lista de priorități ale ANRCETI cuprinde și o serie de activități importante legate de implementarea politicilor promovate de către organul central de specialitate (Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării), în vederea gestionării și valorificării eficiente a spectrului de frecvențe radio. În acest sens, ANRCETI va desfășura concursul pentru eliberarea licențelor de utilizare a frecvențelor/canalelor radio din banda de frecvențe 470-694 MHz și 174-230 MHz în scopul furnizării rețelelor publice cu acoperire regională și serviciilor de comunicații electronice în sistem digital terestru de televiziune și respectiv, în sistem digital terestru de radiodifuziune;

- **ASIGURAREA CONCURENȚEI.**

În anul 2023 ANRCETI va iniția iterația a 6-a a analizei piețelor relevante de comunicații electronice, în scopul constatării existenței concurenței efective pe aceste piețe, revizuiind măsurile de reglementare preventivă în vederea menținerii sau retragerii obligațiilor impuse anterior furnizorilor desemnați cu putere semnificativă pe următoarele piețe relevante:

- a) Piața accesului utilizatorilor finali, persoane fizice și juridice, la un post fix din rețeaua publică de telefonie (Piața 1);
- b) Piața de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie fixă (Piața 3);

- c) Piața de furnizare cu ridicata de servicii de acces local la puncte fixe (Piața 4);
- d) Piața de furnizare cu ridicata de servicii de acces central la puncte fixe pentru produse de larg consum (Piața 5);
- e) Piața de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie mobilă (Piața 7).

- **ACCESUL PE PROPRIETĂȚI.**

În 2023 ANRCETI își propune să aprobe un set de modificări la Metodologia de calcul a dreptului de acces pe proprietăți. Prin modificările ce vor fi aduse la acest document ANRCETI urmărește să aducă clarificările necesare ce vor permite eliminarea incertitudinilor/problemelor ce au fost constatate în procesul de implementare a Legii nr. 28/2016.

- **DEZVOLTAREA SISTEMELOR INFORMAȚIONALE**

- a) Elaborarea unui nou sistem de raportare online pentru furnizorii de comunicații electronice și poștale, care va asigura generarea unor analize statistice complexe automatizate și vor permite monitorizarea mai eficientă a evoluției dezvoltării pieței de comunicații electronice și poștale.
- b) Identificarea soluțiilor privind modernizarea Managementul resurselor de numerotare.

- **COOPERARE INTERNAȚIONALĂ**

- a) Parteneriatul estic - În anul 2023, specialiștii ANRCETI vor rămâne implicați activ în cele 3 grupuri de experți (REWG, SEWG și IRB EWG), preconizându-se definitivarea și semnarea Acordului Regional de Roaming și a Acordului Regional privind Utilizarea Armonizată a Spectrului de frecvențe radio, având în vedere situația actuală în regiune, precum și, promovarea
- b) BEREC - Grupul Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice.

O altă prioritate importantă a ANRCETI pentru anul 2023 este de a participa la grupurile de lucru ale BEREC, contribuind astfel la facilitarea alinierii la standardele UE în domeniul comunicațiilor electronice.

c) ERGP - Grupul Autorităților Europene de Reglementare pentru Serviciile Poștale.

Continuarea colaborării în calitate de observator permanent, statut obținut de

ANRCETI în anul 2022, la activitățile ERGP, în scopul cooperării cu țările în materie de reglementare, dezvoltare și monitorizare a sectorului poștal.

d) Menținerea relațiilor cu Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor și Uniunea Poștală Universală, precum și dezvoltarea raporturilor cu alte organizații de specialitate.